



ANG MAY-AKDA

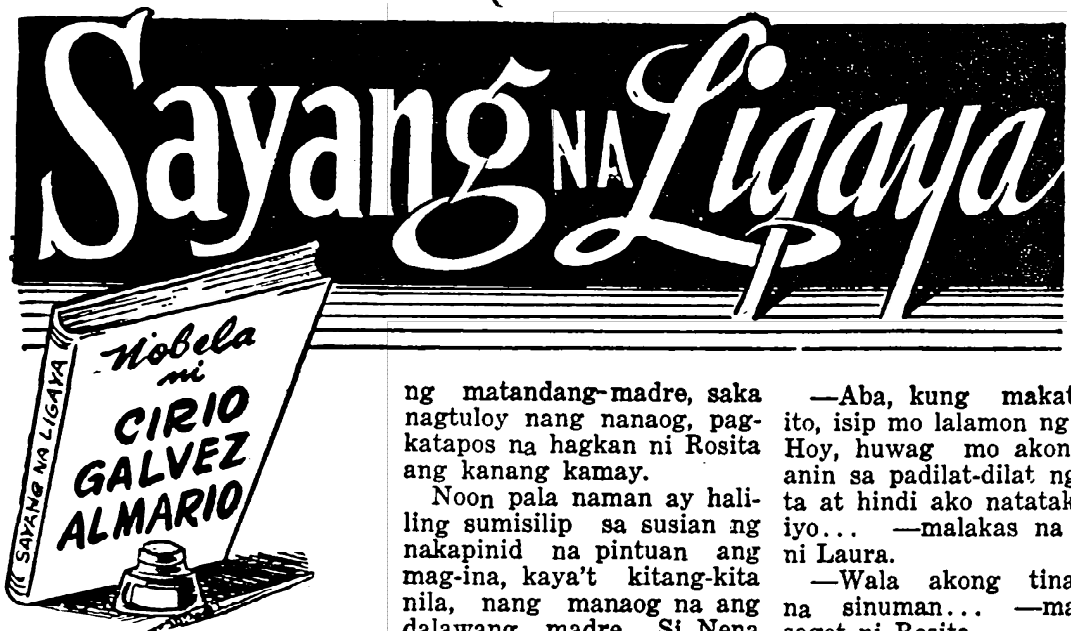
BAKAS NG NAKARAAN:

Galit na kinakausap ni Nena ang anak ni Danilo. Si Rosita ay walang munti man lamang takot na nangangatwiran sa kanyang ale. Dumating ang dalawang madre kasama si Laura, na may pinsala sa kamay at sa mata. Lingid sa dalawang kasama, si Laura ay nagsumbong ng mga kasimungalingan sa kanyang ina. Nang magkausap si Nena at ang dalawang madre, ang mga ito pa ang kinagalitan ni Nena at ipinagtabay. Ang dalawang madre ay ipinagtanggol ni Rosita...

(Ika-48 Labas)

SA KAUNA - unahang pagkakataon ay noon naramdaman ni Rosita, na nangatal ang buo niyang katawan sa matinding poot, dahil sa ipinamalas na kawalang-pitagan ng kanyang Tiya Nena, sa dalawa ni'ang panauhin. Maring nakagat ang kanyang labi, sabay sa pagtuon ng mga mata niyang walang kaku-rap-kurap na nakapako non sa nakapinid na pintuan ng silid ng mag-ina.

—Bayaan mo na anak... Kami'y magpapaalam na sa iyo. Ngani't bago kami umalis ay ibig kong magunita mo, na ang mabababang-loob at magpapamanhin ay siyang lalong malapit sa pagpapa'a ng Diyos... Huwag mong damdamin, at lalong huwag mong ikagalit ang kanyang inanyo... Lakihan mo ang iyong puso, sapagka't ikaw ang nakaabot ng kat-



wiran... —ang wika ng matandang madre, na nakaakbay noon kay Rosita.

Mariing kuyom ang dalawang palad na napabuntong-hininga ang anak ni Danilo. Anhin man niyang pakiram-daman ay naubos na ang lahat ng kanyang pagpapau-manhin. Naglalagablab ang poot sa kanyang puso, na tila siyang nagpapasikip sa kanyang dibdib. Muli siyang napabuntong-hininga, saka napayukong kagat pa rin ang

ng matandang-madre, saka nagtuloy nang nanaog, pagkatapos na hagkan ni Rosita ang kanang kamay.

Noon pala naman ay haling sumisilip sa susian ng nakapinid na pintuan ang mag-ina, kaya't kitang-kita nila, nang manaog na ang dalawang madre. Si Nena ang nagpaunang lumabas. Tumayo sa gitnang-gitna ng bulwagan, nameywang pa muna, saka malakas na tinawag ang pamangkin, na nakatayo noon sa puno ng hagdanan at tinatanaw ang papalayo nang mga madre.

—Halika rito, magaling na babae...

Walang kibong lumapit si Rosita. Pinaglilipat-lipat ang kanyang tingin sa maginang magka-agapay noon sa pagkakatayo.

Taksil Na Babang Kasama'y Likas

Di Maasahang Siya'y Maging Tapat.

labi.

—Kung may kailangan ka sa akin... anumang oras ay bukas sa iyo ang pintuan ng kolehiyo. Nakahanda ako, Rosita, sa anumang maitutulong ko sa iyo... —ang marahang wika naman ni Sister Elisa.

Noon lamang nakapagsalita si Rosita.

—Maraming salamat sa inyo. Sinabi na po ng aking ama, na ako ay magpapatuloy sa aking natigil na pag-aaral. Marahil po ay magsisimula na ako, sa linggong papasok...

—Kung gayo'y hihintayin ka namin... Aalis na kami, anak... ani Madre Maria.

—Adiyos po... Suma-nyo nawa ang pagpapala ng May-kapal, —sagot ni Rosita.

—Salamat, anak... Gayon din sa iyo... —patapos

—Aba, kung makatingin ito, isip mo lalamon ng tao... Hoy, huwag mo akong danin sa padilat-dilat ng mata at hindi ako natatakot sa iyo... —malakas na wika ni Laura.

—Wala akong tinatakot na sinuman... —mariing sagot ni Rosita.

—O, e bakit mo pinandilatan ang aking anak...? Palamon mo ba iyan...? Ikaw ba ang nagpapakain diyan... at kung makatingin ka, ay isip mo kayang-kaya mo kaming mag-ina...? —nanggigil sa galit na sigaw ni Nena, na sinusurot si Rosita, habang nagsasalita.

—Hindi ko sinasabi iyan... at hindi rin naman niyo masasabi na kayong sumisigaw at nanunurot pa sa pagsasalita ay siyang nagpapakain sa akin... Tayong lahat ay kumakain sa salaping naiwan ng aking yumaong ina... —ang marahan, nguni't mariin at maliwanag na tugon ni Rosita, na hindi na nakapigil sa pagsasalita.

—A, hayon... talaga palang magaling ka... Akalain mong pawalan mong kabuluhan ang paghahanap-buhay ng iyong ama...? Makikita mo... Makikita mo't isusumbong kita, pagdating niya mamaya... Napakasama mong magsalita at wala ka ni munti man lamang paggalang sa iyong ama... Ako pa nga ba ang igagalang mo...? Tayona, Laura... Tayona, at baka mapatay ko lamang ang walang modong ito... —ani Nena, saka hinila ang anak, pabalik sa kanilang silid.

Iniingusan ni Laura si Rosita, habang lumalakad, saka ipinanlura bago padahog na ipininid ang pintuan ng silid nilang mag-ina.

—Ayaw ko nang bumalik sa kolehiyong iyon, mammy,

—ani Laura pagkatapos na ilatag ang katawan sa hihi-gan.

—Bayaan mo't ililipat ki-ta sa iba, —sagot ng ina.

—E, paano ang naiwan ko roong mga damit at sapa-tos?

—Ipakukuha ko kay Rosi-ta, bukas.

—Ang inaalaala ko, mam-my, ay baka magsumbong si Rosita sa daddy, pagka't na-

rinig niya ang mga idinaldal ni Madre Maria, —ang wika ni Laura.

—Huwag kang mag-ala-ala... Hindi niya ako mau-unahan sa pagsusumbong...

Mag-ayos ka na at pupunta tayo sa upisina ng iyong daddy, upang doon natin si-

ya kausapin, na hindi mari-rinig ng kanyang anak, —

tugon ni Nena, saka sinimu-lan na ang pag-aayos ng

kanyang buhok sa harap ng tokador.

Samantalang nagbibihis ang mag-ina sa silid, si Rosita naman ay basa na ng pawis sa pagpapakintab ng sahig sa bulwagan sa pama-magitan ng bunot. Bagaman nahihirapan sa kanyang gi-nagawa ay nangingiti rin si-ya at may nararamdamang ginhawa sa tuwing masusul-yapan ang larawan ng kan-yang inang nasa isang gawi ng bulwagang yaon. Ligaya na ng kanyang kalooban ang pagkakabalik ng larawan ng yumaong ina, sa dating

kinalalagyan. Habang nag-bubunot ay manakanakang hinahagisan ng tanaw ang hardin sa ibaba, na waring inaalam niya kung hindi pa nalalanta ang mga sariwang bulaklak na kanyang kuku-nin upang ipalamuti sa lara-wan ng yumaong ina. Sa ganyang ayos siya nala-basan ng kanyang Tiya Ne-na, na kasunod si Laura, na kapuwa bihis na bihis.

—Pagkatapos mo rian ay labhan mo ang marurumi (Sundan sa panina 84)



— TAYONG LAHAT AY KUMAKAIN SA SALAPING NAIWAN NG AKING YUMAONG INA... MARAHAN, NGUNI'T MARIIN TUGON NI ROSITA.

— A, HAYON... TALAGA PALANG MAGALING KA...

aking puso ang isang bagong pag-ibig. Kapalaran natin, Bert, ang magkalayo! Dinaramdam ko ang ganap nating paghihiwalay buhat ngayon...

Nalalaman kong may pagtingin ka pa sa akin, Fanny, kung iibigin ko lamang patayin ang bagong

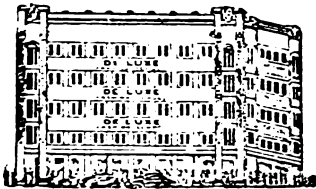
Wise Parents And Guardians
Choose This Institution,
Because They Have Seen The
Efficiency And

success OF ITS GRADUATES

Enroll Them At The

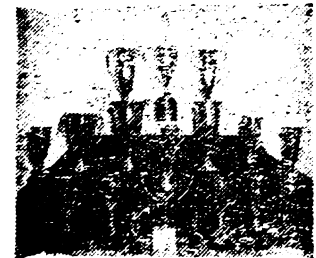
DE LUXE FASHION SCHOOL

Recognized by the Government
The Oldest, Largest & Famous
in the Far East



The alma-mater of hundreds of Fashion School Directresses and Thousands of successful Dressmaker, beauticians and tailors in the Philippines, China, Japan, Siam, India, Guam and Ceylon.

FAMOUS for great achievement integrity, quality of teaching, square dealing and fairness to students.



CHAMPION in the National & International Fairs

MEMBER
Philippine Especial Vocational Schools Association



All American Schools of Beauty Culture Associated Inc.

Free uniform, scissors, tape-measure notebook, pencil, needles, threads, thimble textbooks, curve ruler and 2 yards muslin. Free supplies, equipment and textbooks also. Free courses in Flowermaking Fancy Jewelry. Enroll your children at 333 E. Corrado-Corriedo-Rizal Ave. Plaza Gotli. No bluffs * No rackets

Mail this coupon and receive Free souvenir Fan and prospectus.

Name
Address

pag-ibig na umusbong sa iyong puso. Datapwa't hindi ko magagawa. Pasko pa naman noon nang pagkabuhay. Dapat sikapin ng sangkakristiyanuhan, na, panatilihing buhay ang nangabubuhay, at, tulungang mabuhay ang taong namatayan ng pag-asa. Iyan ang diwa nang muling pagkabuhay ng ating DAKILANG KRISTO, kaya naman buhat noon, Fanny, ay itinuring kong *ginintuan* ang araw na yaon, na siyang saksi sa banal nating pag-iibigan.

—WAKAS—

SAYANG NA LIGAYA

(Buhát sa pahinà 13)

kong dámit, na nasa may paanan ng aking kama. Habang nakaku'a ang mga damit pagkatapos mong sabunin ay saka mo naman simulan ang pagwawalis sa bakuran. Kung may tatawag sa telepono at itatanong ako, sabihin mong bukas na siya tumawag, sa ganito ring oras... —ang bilin ni Nena, na sinundan ng pagpanaog, kasunod din ang anak, na sasayaw-sayaw pa at waring ikinagagalak ang nakitang paghihirap ni Rosita sa paglilinis.

Hindi nakalimutan ni Nenang ipagbilin sa pamangkin ang ukol sa tawag sa telepono; nguni't maaano man lamang nagunitang sabihin kay Rosita, kung saan ito kukuha ng pananghalian gayong alam na alam niyang wala naman siyang iiwang ulam at kanin, na maaaring makapawing-gutom sa kanyang pamang'ng pinagtatrabaho niya ng masahol pa sa isang alila.

Tumango lamang si Rosita, at hindi sumagot ng ano man.

Lumulan ang mag-ina sa nagdaraang taksi. Habang tumatakbo ang sasakyan ay tinuturuan ni Nena ang kanyang anak ng sasabihin kung sila'y nakaharap na kay Danilo.

—Lalong mabuti kung mapipilit mong ikaw ay maiyak, at nang lalong maniwala ang iyong daddy, —wika pa ni Nena.

—Magagawa ko, mammy... Kayang-kaya ko ang mag-iyakiyakan... Puwede akong artista, mammy... —may pagmamagaling namang sagot ng anak.

—Magaling... Huwag mo lamang kalilimutan ang mga itinuro ko sa iyo, na dapat mong sabihin... Ako na ang bahala sa huli, —nagagalak namang wika ng ina.

Nataunan nilang wala namang maraming ginagawa si Danilo, nang sila'y dumating. Napansin agad ni Danilo ang nangingitim na mata at ang may pinsalang bisig ni Laura.

—Ano ang nangyari sa iyo...? Bakit ka nagkaganyan...? —nagtataakang tanong ni Danilo.

—Iyan ang dahilan kung bakit kami naparito agad, Danny, at hindi ko na nahintay na dumating ka pa sa bahay, upang maibalita ko sa iyo ang nangyari sa aking anak. —biglang sagot ni Nena, na kusang pinalungkot ang tinig, habang kinukusot ang mga mata sa pagsasalita.

—O, e, paano nga ang nangyari...?

Si Laura na ang sumagot na sinabayan ng iyak.

—Daddy, pihagtulong-tulungan ako roon ng mga nag-aaral at ng mga madre...

—Pinagtulong-tulungan? Bakit naman hindi mo inalang agad Nena, kung ano't ginayon nila ang iyong anak...? —ulit na tanong ni Danilo.

—Sa bahay na magpunta ang dalawang madre, na kasama si Laura, kangina... Akalain mong ang anak ko pa ang pinalilitaw na masama ng dalawang madreng iyon...? At, ang lalong kasakit, Danny... —ani Nena, na sinimulan na ang pag-iyak, --nang nagpapaliwanagan ni kami ng dalawang madre, pag'a't ayaw kong maniwala sa kanilang mga

kasinungalingan, ay sila pa ang kinampihan ng iyong anak... —patuloy pa ni Nena, na tinapos sa pananangis.

Kinagat ni Danilo ang kanyang labi. Napabuntong-hininga siya habang nakatanaw sa umiiyak na mag-ina. Pagkatapos na dampian ni Nena ng mabangong panyolito ang luha sa mga pisngi niya, ay saka nagsalita uli.

—Danny, ang isa pang dahilan ng biglang ipinarito naming mag-ina, ay upang magpaalam na kami sa iyo...

—Magpaalam...? Bakit...? Saan kayo pupunta...? —punung-puno ng pagtataakang tanong ni Danilo.

—Wala kaming tiyak na pupuntahan, nguni't mabuti na ang kami'y umalis kaysa manatili kami sa iyong bahay, upang tumanggap ng masasakit na salita, buhat sa iyong anak... —nananaghoy na tugon ni Nena.

—Hindi kita maunawaan, Nena...

Si Laura naman ang sumagot. Nagsalita siyang umiiyak din.

—Mangyari daddy, sinabi ni Rosita, kangina na kami raw ay nabubuhay at lumalamon, sa salaping naiwan ng kanyang namatay nang ina...

—Napakasakit, ang nangyayari sa aming mag-ina... Kung kumakain man kami at kami naman ay dinudusta... mabuti na ang kami'y magpalimos na lamang ng aming kakanin... —sunggab ni Nena, na basag ang tinig dahil sa patuloy na pag-iyak.

—Daddy, masakit sa aming loob, na ikaw ay aming iwan, nguni't...

Hindi na natapos ang sasabihin ni Laura, sapagka't napahagulgol na ng iyak, sabay yakap sa kanyang ina.

Kagat naman ang labing tatangu-tango si Danilo, habang nakapako ang mga mata sa umiiyak na mag-ina.

(ITUTULOY)

LUKSANG TAGUMPAY

(Buhat sa pahina 11)

ikinamatay.

Samantala, buhat sa barong-barong ni Anita, sadyang tinungo ni Carding ang tahanan ni Rafael, upang ito'y kausapin at hingan ng pa'liwanag dahil sa ginawang pagbulag kay Anita. Hindi niya na'alaman, samantalang siya'y patungo ruon ay naganap ang paglalaban ni Lucy at ni Rafael. Nang siya'y malapit na sa bahay na tutunguhin, masasalubong niya

PUSO * ALTA PRESYON * TUBERCULOSIS * ASMA

DR. MANUEL C. GUZMAN M. D.

ESPECIALISTA AT CERTIFICADO NG U.S.A.
HARVARD MEDICAL SCHOOL & TRUDEAU MEDICAL SCHOOL
FLECTROCARDIOGRAPHIC * X-RAY * FLUOROSCOPIC APPROACH
9:12 A.M. — 5:59 Herbosa St. Tondo, Manila — 4-7 P.M.

DR. V. G. LOPEZ

Tuberculosis—sakit na lihim—sa balat at anumang karamdaman sa loob ng katawan. Libre ang Pasilip sa X-Ray tuwing Lunes, Sabado at Linggo ng umaga. May silid pribado para sa mga taga-lalawigan.

Rm. 208 Margarita David Bldg.
Rizal Ave., Kanito ng Azcarraga
Tel. 3-83-57

